

Nemzeti Akkreditálási Rendszer

A távértékelés szabályzata

NAR-04

3. kiadás

Jóváhagyta:	Bodroghelyi Csaba elnökhelyettes
-------------	-------------------------------------

Készítésért felelős:	Hete Gabriella főosztályvezető
Tartalmi összhang vizsgálat:	Dr. Maroda Mónika minőségirányítási vezető
Jogi megfelelés:	Dr. Láng Eszter Jogorvoslati Iroda vezető

Tartalom

1.	A szabályozás célja	4
2.	Személyi és tárgyi hatály.....	4
3.	Fogalommeghatározások.....	4
4.	Szabályozás leírása.....	5
4.1.	Online vagy elektronikus úton lefolytatott távértékelési technikák	5
4.2.	Távértékelés lefolytatása	6
4.3.	Bizalmas ügykezelés	7
5.	Kapcsolódó szabályzatok, jogszabályok	8
6.	Formanyomtatványok.....	8

Módosítások jegyzéke

Módosítás dátuma	Kiadás	Módosított terület
	MÓDOSÍTÁS OKA, VÁLTOZÁS TARTALMA	
2020. 04. 06.	2. kiadás	
	Pontosítások az első tapasztalatok után	A teljes dokumentumban
	Virtuális helyszín fogalmának pontosítása	3. fejezet
	Távértékelés esetén is 5 munkanappal korábban kell a tervet megküldeni, de veszélyhelyzet esetén 1 munkanappal. Törölt mondat.	4.2. fejezet
	Kiegészítés NAD-565-tel és NAD-194-gyel	6. fejezet
2020. 06. 30.	3. kiadás	
	Módosult a szabályozás célja	1. fejezet
	Módosult a távértékelésről való döntéshozatal rendje	4.2. fejezet
	Törlésre került a NAD-565 nyomtatvány alkalmazása	6. fejezet

1. A szabályozás célja

Ezen szabályzat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) által lefolytatott, az akkreditálást kérelmezőre, illetve az akkreditált szervezetekre és természetes személyekre vonatkozó új akkreditálási, akkreditálási státusz megújítási, területbővítési, rendszeres és rendkívüli felügyeleti vizsgálati eljárásokat szabályozza (a továbbiakban: hatósági eljárás), abban az esetben, ha online vagy elektronikus úton lefolytatott távértékelés kerül lefolytatásra.

2. Személyi és tárgyi hatály

A szabályzat rendelkezéseit a hatálybalépéstől kezdődően kell alkalmazni. A szabályzat közzétételének minősül a Hatóság honlapján (www.nah.gov.hu) történő megjelentetés. Jelen szabályzatban nem szabályozott kérdésekben elsődlegesen a nemzeti akkreditálásról szóló 2015. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: Natv.) rendelkezéseit, a Nemzeti Akkreditáló Hatóságról és az akkreditálási eljárásról szóló 424/2015. (XII. 23.) Kormányrendeletet (a továbbiakban: Korm. rend.), továbbá a Nemzeti Akkreditálási Rendszer szabályzatait (NAR-ok) kell alkalmazni. Amennyiben a Natv. és a Korm. rend. különös szabályt nem állapít meg, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezései az irányadók.

Jelen szabályzat személyi hatálya a Hatóság szakértői adatbázisában szereplő vezető minősítőkre, minősítőkre és szakértőkre, az AB elnökeire és tagjaira, a Hatóság főosztályvezetőire, a Hatóság osztályvezetőire, a Hatóság főosztályain dolgozó akkreditálási referensekre, a Hatóság elnökhelyettesére, az AB referensre terjed ki.

Jelen szabályzat tárgyi hatálya a Hatóság által lefolytatott akkreditálási, bővítési és felügyeleti és rendkívüli felügyeleti vizsgálati eljárás értékelési szakaszára terjed ki.

3. Fogalommeghatározások

Jelen szabályzatban használt fogalmak:

Távértékelés

A megfelelőségértékelő testület értékelésének lehetővé tétele abban az esetben is, ha az Értékelő Csoport (továbbiakban: ÉCS) tagja(i) fizikailag nincsenek jelen a helyszínen.

Virtuális helyszín

Tanúsító és hitelesítő szervezetek esetén: Ahol a szervezet munkát végez vagy szolgáltatást nyújt online környezetben, amely lehetővé teszi a folyamatok végrehajtását a fizikai helytől függetlenül.

Virtuális hely nem lehet, ahol a folyamatokat fizikai környezetben hajtják végre, így különösen a raktározás, gyártás, fizikai vizsgálati laboratóriumok, fizikai termékek telepítése vagy javítása.

Virtuális helyet (különösen a vállalati intranetet) egyetlen helynek kell tekinteni az ellenőrzési / értékelési idő kiszámításához.

Laboratóriumok és ellenőrző szervezetek eljárásai esetén a virtuális helyszín nem értelmezhető.

Veszélyhelyzet

Az Alaptörvény 53. cikke szerint a kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

A megfelelőségértékelés fogalmait az MSZ EN ISO 17000 szabvány, a minőségirányítás fogalmait az MSZ EN ISO 9000 szabvány, az egyes akkreditálási kategóriákban használt fogalmakat a vonatkozó megfelelőségértékelési szabványok (ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17065 stb.) tartalmazzák.

4. Szabályozás leírása

4.1. Online vagy elektronikus úton lefolytatott távértékelési technikák

A számítógéppel támogatott távértékelés lehetőséget nyújt arra, hogy kellő rugalmasságot biztosítva, a Hatóság és akkreditált szervezetek számára a hagyományos/helyszíni értékelési folyamatot helyettesítő vagy kiegészítő módszert szolgáltatasson.

Továbbá lehetővé teszi olyan helyszínek értékelését, ahol az ÉCS biztonsági követelmények vagy rendkívüli körülmények miatt nem tud fizikailag részt venni.

A megfelelőségértékelő szervezetek távértékeléseit a Hatóság használhatja önkéntes alapon, kölcsönös megállapodással, vagy kezdeményezheti megfigyelések, vizsgálatok, ellenőrzések stb. céljából is.

Az értékelés terjedelmének, tervezésének, értékelési folyamatának és dokumentációjának az MSZ EN ISO/IEC 17011 szabványnak kell megfelelnie.

A távértékelés alkalmazását fontolóra kell venni a következő feltételek vagy körülmények fennállása esetén:

- A megfelelőségértékelő szervezetekhez – a Hatóság távértékelést kérelmező Ügyfeléhez – vagy annak egy meghatározott telephelyére történő utazás nem lehetséges, vagy nem ésszerű (különösen biztonsági okokból, utazási korlátozások esetén, túl nagy távolság okán stb.).
- Előre nem látható változások vannak az ÉCS tagjai vagy a megfelelőségértékelő szervezet esetében, így különösen, ha az üzleti prioritások megváltozása történik.
- A vizsgált helyszínek számát tekintve a Hatóság csak a távértékelés módszerével tudja a helyszíni értékelést teljes mértékben teljesíteni a határidőn belül.
- A megfelelőségértékelő szervezet úgy alakította ki az irányítási rendszerét, hogy az bármilyen helyszínen felülvizsgálható, attól függetlenül, hogy a munka hol történik.
- Az értékelés kevés akkreditált területet érint, amelynek helyszíni ellenőrzése aránytalanul nagy utazási idővel járna az ÉCS tagjai részéről.
- A megfelelőségértékelő szervezet bizonyítottan kimutatta a megfelelőséget a távértékelés helyén.
- Az értékelés kockázati szintje alacsony.
- A helyszíni szemlére tervezett tevékenységet vagy tevékenységeket nem lehetett befejezni időkorlát vagy egyéb akadályoztatás miatt.

- A kialakult helyzet megköveteli az ÉCS-től, hogy utóértékelésre visszatérjen, de egy újabb helyszíni látogatást 30 napon belül nem lehet megvalósítani.

Számítógéppel támogatott távértékelési technika lehet különösen:

- telekonferencia,
- web meetingek,
- interaktív web-alapú kommunikáció,
- távoli elektronikus hozzáférés az akkreditált szervezet irányítási rendszer dokumentációhoz és/vagy irányítási rendszer folyamatokhoz.

A Hatóság kettő vagy többszemélyes konferenciahívásokra a [Microsoft Teams](#) (a továbbiakban: Teams) alkalmazás használatát részesíti előnyben, ami számítógépre és telefonra is letölthető. A Teams az Office 365 termékcsomag része, de elérhető [ingyenesen letölthető változata](#) is.

Amennyiben nincs lehetőség a Teams alkalmazás használatára, további lehetőségként a Hatóság a Microsoft [Skype, Skype Business](#) alkalmazását javasolja.

Abban az esetben, ha fenti lehetőségek egyike sem alkalmazható, akkor telefonos és e-mailes kapcsolattal is megoldható az interjú és a dokumentumok megosztása.

4.2. Távértékelés lefolytatása

A Hatóság saját hatáskörben dönt a távértékelésről.

A távértékelést kérelemzhetik elektronikus úton a Hatóság Ügyfelei a tervezett helyszíni szemle időpontja előtt legalább 5 munkanappal. Ebben az esetben a Hatóság mérlegeli a kérelem méltányosságát és dönt annak elfogadásáról, vagy elutasításáról.

A Hatóság a távértékelés időpontjáról és tervéről értesíti az Ügyfelet. A távértékelés tervét a Hatóság legalább 5 munkanappal a kitűzött szemle nap előtt megküldi az Ügyfélnek. Veszélyhelyzet esetén a Hatóság a módosításokat a rendelkezésre álló időn belül, lehetőség szerint minél előbb megküldi az Ügyfélnek.

A vezető minősítő a távértékelésen is tart nyitó- és záróértekezletet. Ha lehetőség van rá, akkor olyan konferenciatelefonálás vagy videokonferencia révén kell megvalósítani, amelybe az ÉCS valamennyi tagja és az Ügyfél érintett vezetői is bekapcsolódnak.

Ugyanakkor az értékelés érdemi részén egy-egy ÉCS tag és az Ügyfél – adott témában illetékes képviselőjének – az 1-1-ben történő kommunikációját kell megoldani.

A távértékelésen az ÉCS a NAR-01-es és jelen szabályzatban leírtaknak megfelelően, vizsgálja a minőségirányítási dokumentációban leírt szabályozás szerinti működést, hogy az Ügyfél a kérelemben részletezett akkreditálandó területen megfelel-e a Hatóság honlapján közzétett általános és speciális akkreditálási követelményeknek, valamint az akkreditálandó területen megfelelő jártassággal rendelkezik-e.

Távértékeléskor az ÉCS a bemutatott tevékenységek és witness auditok helyett indokolt esetben interjú és vertkális értékelést folytathat le.

- Vertikális értékelés során az Értékelő Csoport a korábban végzett tevékenység iratanyagát vizsgálja át.
- Interjú alkalmával az ÉCS a személyzet tagjainak szaktudását célzott kérdésekkel értékeli egy korábban végzett tevékenység, jártassági igazolás alapján.

A Hatóságot a távértékelés során a munkatársa vagy a Hatóság által megbízott vezető minősítő képviseli.

A távértékelésen mind a szervezet, mind az ÉCS részéről résztvevő személyek részvételét a vezető minősítő a távértékelésre rendszeresített NAD-108T nyomtatvány kitöltésével igazolja.

Távértékelésnél biztosítani kell az alábbiakat:

- A távértékelést csendes környezetben kell lebonyolítani: amikor csak lehetséges, meg kell könnyíteni az interferencia és a háttérzaj elkerülését.
- A távértékelés megkönnyítése érdekében a távértékelési terveket és folyamatokat kell követni.
- Mindkét félnek minden tőle telhetően meg kell tennie annak megerősítésére, hogy az értékelés során minden világos, érthető és követhető legyen.
- Mindkét félnek mindent meg kell tennie annak megerősítése érdekében, hogy az értékelés során megfelelően megértették egymást.
- Előzetesen meg kell határozni és közölni kell az ÉCS és a megfelelőségértékelő szervezet – a Hatóság távértékelést kérelmező Ügyfele – közötti kommunikációt, azt, hogy a dokumentumok küldése vagy a kérdések tisztázása milyen módon fog történni a távértékelés során.

A nem-megfelelőségek kezelésében ugyanazokat a folyamatokat kell követni, mint amelyeket a helyszíni értékeléseknél alkalmaznak.

4.3. Bizalmas ügykezelés

Az elektronikus vagy elektronikusan továbbított információ biztonságát szem előtt tartva, a bizalmas ügykezelés különösen fontos a távértékelésnél. A Hatóságnak és a szervezetnek írásban kell meg egyeznie a távértékelésről, melyben a Hatóság és a szervezet kölcsönösen megállapodnak a távértékelés értékelési célokra történő felhasználásáról. A megállapodást legkésőbb a távértékelés megkezdését megelőző munkanapon meg kell küldeni a Hatóság részére.

Az ÉCS valamennyi tagjának írásban meg kell erősítenie, hogy minden bizalmas dokumentum, kép, felvétel stb. törülésre kerül a döntéshozatalt követő munkanapon, és harmadik félnek nem továbbítja azokat.

5. Kapcsolódó szabályzatok, jogszabályok

- 2015. évi CXXIV. törvény a nemzeti akkreditálásról
- 424/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a Nemzeti Akkreditáló Hatóságról és az akkreditálási eljárásról
- Európai Parlament és a Tanács 2016/679. Rendelet (GDPR)
- List of EA Publications And International Documents (EA-INF/01)
- MSZ EN ISO/IEC 17011:2018 Megfelelőségértékelés. Megfelelőségértékelést végző szervezeteket akkreditáló testületekre vonatkozó általános követelmények
- IAF MD 4 Issue 2, IAF Mandatory Document for the Use of Information and Communication Technology (ICT) for Auditing/Assessment Purposes
- IAF ID 3: 2011 Issue 1, IAF Informative Document For Management of Extraordinary Events or Circumstances Affecting ABs, CABs and Certified Organizations
- IAF ID 12:2015 Issue 1, Principles on Remote Assessment
- NAR-01 Az akkreditálási, bővítési, rendkívüli felügyeleti és felügyeleti vizsgálati eljárás értékelési szakaszának szabályzata

6. Formanyomtatványok

- NAD-194 Helyszíni szemle terve
- NAD-108T Résztvevők a szervezet távértékelésében